

**CUMHURBAŞKANI SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN
KADEM ADALET VE KADIN KONGRESİNDE YAPTIĞI KONUŞMA**

25.11.2016

----- / -----

CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN- Hanımefendiler, beyefendiler; sizleri sevgiyle, saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

2. Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvesinin ülkemiz, milletimiz, kadınlarımız ve tüm insanlık için hayırlara vesile olmasını diliyorum. Bu zirvenin ilkinde de katılmış, kadın sorunları konusunda yeni bakış açıları üzerinde durarak KADEM'i gösterdiği özgün duruş için tebrik etmişim. Yine bu yılın Haziran ayında KADEM'in yeni Genel Merkezinin açılışında kadın haklarının savunulması, tüm insanların haklarını savunmak olduğunu özellikle belirtmişim.

Bugün burada bulunan dünyanın farklı ülkelerinden bakan, bilimadamı, sivil toplum temsilcisi, akademisyen ve yönetici arkadaşlarımızın her biri kadın konusunu kendi bakış açılarıyla değerlendireceklerdir.

Kadın sorunlarının bu zirvede mültecilerden çalışma hayatına, karar alma mekanizmalarından ayrımcılığa, medyadan hukuka kadar geniş bir alanda enine boyuna tartışılacağına inanıyorum. Kadınların sorunlarını çözmeden dünyaya ve insanlığa dair hiçbir hedefimize ulaşmamızın mümkün olmadığını biliyorum. Burada ortaya konacak görüşlerin, olacak tartışmaların kadınıyla, erkeğiyle hepimiz için daha adil, daha iyi, daha güzel bir dünyaya giden yolu aydınlatmasını diliyorum. Şimdiden bu önemli meseleye vereceğiniz katkıdan dolayı her birinize şahsım, milletim adına ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Değerli misafirler; bizim inancımıza göre insanlık ilk insan ve ilk peygamber olan Hazreti Adem ile Hazreti Havva'dan doğmuş, çoğalmış, bugünkü 7,5 milyarlık nüfusuna ulaşmıştır. Dikkat ederseniz ilk erkek olan Adem'i hangi saygı ifadesiyle anıyorsak, ilk kadın olan Havva'yı da aynı ifadeyle zikrediyoruz. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de Rabbimiz bizi bir erkekle bir dişiden yarattığını, kendi katında değerli olanın da Allah'a karşı gelmekten en çok sakınan olduğunu ifade ediyor. Bakınız burada erkek kadından veya kadın erkekten üstündür diye bir hüküm yok, tam tersine yaratılıştaki eşitlik var. Üstünlük ise, sadece Allah'tan sakınmada, yani takvada söz konusu olabilir. Bu açık emir mucibince kadınları sadece ve sadece cinsiyetlerinden doyalı tahkir eden her türlü anlayışı reddediyoruz.

Tarihin her döneminde insanlar çeşitli sebeplerle ezilmişler, haksızlığa uğramışlar, hatta daha kötü muamelelere maruz kalmışlardır. Bu zulüm kimi zaman kökene, kimi zamana renge, kimi zaman inanca, kimi zaman başka unsurlara dayalı olarak gerçekleşmiştir. Cinsiyetten kaynaklanan haksızlık ve adaletsizlik ise, tüm bunların üzerinde dönemler ve toplumlar üstü bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Adaletsizlik erkek söz konusu olduğunda genellikle emeğin sömürüsü şeklinde gerçekleşirken, kadınlarda çok daha ağır şekilde ortaya çıkıyor. Yoksulluğun faturası kadına kesiliyor, evdeki mesaisi görmezden geliniyor, iş yerinde de cinsiyetinden dolayı ayrımcılığa uğruyor. Bunların yanında bir de modern kadın prototipi olarak sunulan kadın imajına uymaya çalışmak baskısı ekleniyor. Bu sömürü zaman içinde örf denilerek, adet denilerek, töre denilerek adeta kurumsallaştırılmakta, kırılması zor yargılar haline dönüşmektedir. Onun için biz kadınlarımızın yükünü hafifletmeyi bir sorumluluk kabul ettik. Özellikle geçtiğimiz 14 yılda bu doğrultuda çok ciddi mevzuat düzenlemelerini, uygulamaları hayata geçirdik. Zirve sırasında bu konuların üzerinde ayrıntılı şekilde durulacağına düşündüğüm için şimdi detaylara girmiyorum.

Kadın meselesi son günlerde yoğun bir şekilde tartışılan, yasaların izin verdiği yaşın altındaki evliliklerle ilgili düzenleme vesilesiyle gündemimizde yeniden öne çıktı. Tartışmalar üzerine dikkatimi çeken bu kanun değişikliği teklifinin yeterince özenli hazırlanmadığını ve belirsizlikleri sebebiyle istismara açık bulunduğunu gördüm. Bunun için de toplumsal taleplere karşılık vermek için atılan bu iyi niyetli adımın maksadının dışında istismarlara yol açmayacak şekilde daha hassas bir biçimde değerlendirilmesi gerektiğini ifade ettim. Hükümetimize ve Meclisimize, hatta toplumumuza söz konusu kanun değişikliğinin mevcut haliyle çıkartılması yerine, daha geniş bir mutabakatla ele alınmasını tavsiye ettim. Hükümetimiz de bu doğrultuda gereken adımları atarak değişiklik teklifinin geri çekilmesini kararlaştırdı. İnanıyorum ki geniş mutabakatla yeniden Parlamentomuza gelecektir. Değerli arkadaşlar; siyaset mekanizması ve siyasetçilerin sorumluluğunda faaliyet gösteren kurumlar, elbette sorun çözme yeridir, sorun çözme makamıdır. Ülkemizde yasaların izin verdiği yaşın altında evlilikler ve bunlardan kaynaklanan sıkıntılar söz konusuysa, çözümünü için gereken adımlar mutlaka atılmalıdır. Bu adımlar öncelikle sosyal ve kültürel bilinci arttırmaya yönelik olmalıdır. Şayet kanuni yaş sınırının altında evlilik kültürü mevcutsa, siz istediğiniz kadar kanun çıkartın, istediğiniz kadar ceza verin bunun önüne geçemezsiniz. Demek ki

öncelikle toplumda bu yönde bir anlayış değişikliğini yerleştirmek gerekiyor, bunun adımlarının atılması gerekiyor. Bu görev de; Hükümet ve devletle birlikte tüm sivil toplum kuruluşlarına, medyaya, ailelere düşüyor. Özellikle altını çizerek ifade ediyorum; örflerde, adetlerde, geleneklerde kadının istismarıyla ilgili ne varsa bunların hepsinin de aynı zamanda inancımıza, kadim kültürümüze aykırı unsurlar olduğuna inanıyorum. Bu yanlışları ayıklamak, düzeltmek, değiştirmek hepimizin ortak görevidir. Yasama, yürütme ve yargı organlarının, sivil toplum kuruluşlarının bu çerçevede her türlü çabayı göstermesi şarttır, öyle yapıldığına da inanıyorum. Ancak bunu yaparken mücadelemizin ilkelerini doğru koymazsak istismarı özendirir, meşruiyeti baskılayan bir konuma düşme tehlikesiyle karşı karşıya kalırız. Hükümetimizden ve bu alanda çalışan resmi, sivil tüm kurumlarımızdan kadınlarımıza yönelik adaletsizliklerle mücadele konusunda öncelikle ilkeleri doğru koymalarını bekliyorum.

Değerli misafirler; günümüz dünyasında insanlığı tehdit eden pek çok sorun, pek çok kriz, pek çok sıkıntı var. Savaşlar, çatışmalar, su ve yiyecek kıtlıkları, göçler, kötü şartlarda kurulan kamplar, büyük şehirlerde ortaya çıkan yığılmalar giderek büyüyen sorunlar haline dönüşüyor. Aynı şekilde yetersiz eğitim ve sağlık hizmetleri, ekonomik krizler, sosyal çalkantılar ve diğer pek çok değişik noktada istikrarsızlık insanlığın geleceğini gölgeliyor. Bununla birlikte sorunların mahiyeti ve büyüklüğüyle bu konuların dünya gündeminde yer alma biçimleri arasında maalesef çok ciddi tutarsızlık var. Suriye, Irak, Afganistan, Libya, Somali gibi ülkelerde yaşanan çatışmalar, uygulanan zulüm, dökülen kanlar sadece çıkar kavgaları ve mülteci tehdidi boyutuyla dünyanın gündemine girebiliyor. Eğer mülteci sorunu söz konusu olmasa, inanın bana bu ülkelerdeki insani dramların dünyada gündeme gelme ihtimali neredeyse yoktur.

Bakınız, şu anda bir konunun üzerinde ısrarla duracağım. Kapaklarda yer aldı Aylan bebek, ardından Ümran bebek yer aldı. Peki, acaba sadece Türkiye'de 3 milyonu aşkın mültecinin olduğu, dünyanın değişik yerlerinde bu tür mültecilerin olduğu dünyamızda sorun sadece Aylan bebek midir, sadece Ümran yavrumuz mudur? Değil. Çünkü dünyada şu anda milyonlarca Aylan bebek cevap bekliyor, şefkat bekliyor, merhamet bekliyor. Onlara yönelik atılan bir adım var mı? Yok. İşte Afrika, Sahra Üstü-Sahra Altı milyonlarca orada bebek, kadın 7'den 70'e hepsi çözüm bekliyor. Atılan bir adım yok. Ha atılan adımı söyleyeyim; Türkiye, Avrupa Birliği'ne girsin mi-girmesin mi? Atılan adım bu. Niye? Erdoğan doğru açıklamalar yapıyor. Toplanmışlar, gelmişler biraraya 30-40 kişi verilen o bildiriye hayır diyor, işte yok diğerleri 400-500 kişi evet diyor. Ya topunuz dese ne yazar, topunuz dese ne yazar?

Hiçbir zaman siz insanlığa dürüst davranmadınız, insanlara doğru bakmadınız. Aylan bebekleri Akdeniz kıyılarında sahile vurduğu zaman oradan gidip siz almadınız, Ümran bebekleri siz almadınız. 3 milyon, 3,5 milyon mülteciyi bu ülkede besleyen biziz. Verdiğiniz sözleri yerine getirmediniz. Kapıkule'ye 50 bin mülteci dayandığı zaman feryat ettiniz, acaba Türkiye sınır kapılarını açarsa ne yaparız demeye başladınız. Bana bak, eğer daha da ileri giderseniz bu sınır kapıları da açılır; bunu da bilerseniz, bunu da bilersiniz, bunu da bilersiniz. Öyle kurusıkı tehditlerden ne ben anlarım, ne bu millet anlar; bunu da bilersiniz. ("Türkiye seninle gurur duyuyor" sesleri) Kardeşlerim; bugünün gündemi nedir? Kadın ve adalettir. Peki, adaletin gereği dünyada yerine geliyor mu? ("Hayır" sesleri) Birleşmiş Milletler'de yerine geliyor mu? ("Hayır" sesleri) Avrupa'da yerine geliyor mu? ("Hayır" sesleri) Niye ben dünya 5'ten büyüktür diyorum? Dünyanın kaderini Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ndeki 5 ülke belirleyemez, onun için diyorum. Artık dünyada 2. Dünya Savaşının şartları yok, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde dünya temsil ediliyor mu? Her etnik unsur Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde temsil ediliyor mu? Her din orada temsil ediliyor mu? Her kıta orada temsil ediliyor mu? ("Hayır" sesleri) Peki, nasıl oluyor bu Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, böyle bir şey olabilir mi?

Peki, biz ne diyoruz? Diyoruz ki; 196 ülkenin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde temsil edilmediği bir Birleşmiş Milletler adalet dağıtamaz, adaleti tesis edemez. Onun için de bir aldatmaca daha yapmışlar; beş tane daimi üye, 15 tane geçici üye. Yetti artık ya, yetti bu aldatmaca. Biz diyoruz ki; ey 5 tane daimi üye, gelin artık deyin ki Birleşmiş Milletlerin şu anda reforme edilmesi lazım, yeniden güncellenmesi lazım. Ve bu güncellenmeyle birlikte de 5 daimi üye, 15 geçici değil, ya? 20 tane daimi üye mi yaparız, 20 daimi üye, geçici üye filan yok hepsi daimi üye olacak ve dönüşümlü olacak. Her iki yılda bir bunun 10 üyesi değişmek suretiyle dünyadaki tüm ülkeler Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde yerini almış olacak. Ve orada her dinden, her kıtadan, her ırktan vesaire orada temsilciler bulunmuş olacak; adaleti sen o zaman tesis edersin. Şu anda bakın çok ilginç, 5 tane daimi üye; Fransa, İngiltere, Rusya, Avrupa değil mi? Bunun yanında Çin, Asya. Amerika, Amerika'nın bir kısmı, buraları temsil ediyorlar, ama diğer kıtalardan temsilci yok. İnanç gruplarına gelince, acaba 1 milyar 700 milyonluk Müslüman kitlesi orada temsil ediliyor mu? Hayır, temsil edilmiyor, böyle bir yapı var. Peki, Müslümanların derdi ne, kim orada anlatacak, kim savunacak? Buradan adalet çıkmaz. Onun için de ben Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda konuşmalarımda sürekli bunu işliyorum, işlemek zorundayım. Kim adına?

Sadece 1 milyar 700 milyon değil, aslında tüm insanlık adına bunu işliyorum, dolaylı-dolaysız hepsini ilgilendiriyor bu konu da onun için. Çünkü adalet bir kenara, bir köşeye sıkışıp kalma durumunda olan kavram değildir. Adalet, dolaylı-dolaysız her tarafa sirayet eder, aynen suyun sızıntı bulduğu noktadan sızmak suretiyle daha sonra orayı delerek her tarafı felç ettiği gibi, böyledir. Onun için burada çok hassas, çok dikkatli olmak durumundayız.

Ve dünya 5'ten büyüktür, bunu hep birlikte savunmamız lazım, ama birilerinden de korkmamak lazım. Dünyadaki maalesef ülkeler acaba biz böyle bir şey söylersek filanca ne der? Acaba şöyle konuşursak filanca ülke ne der? Acaba şöyle dersek filanca ne der? Böyle düşündüğümüz zaman netice alamazsanız. Ömür boyu korkuyla yaşamaktansa, bir gün adam gibi yaşa, ama kadınları tenzih ederim ha, böyle bir şeyim yok, ayırım yapmıyorum, hiç olmazsa netice alalım, bunu yapmamız lazım, hep birlikte bu adımı atmamız lazım.

Şu anda bakın Sahra Altı Afrika başta olmak üzere dünyanın büyük bölümünde elektrikten, sudan, yeterli gıdadan, her türlü imkândan uzak bir şekilde hayatlarını sürdürmeye çalışan yüzlerce milyon insanın trajedisine kimse dönüp bakmıyor. İşte az önce perdede gördük, ekranda gördük, o insanların halini gördük. Çöplüklerden, çöplerden nasıl gıdalandıklarını gördük. Myanmar'da ve dünyanın pek çok yerinde sadece inançları yüzünden katledilen insanların durumları, inanın bir futbol karşılaşması kadar ilgi çekmiyor.

Derilerinin renkleri, kökenleri, konuştukları dil, hatta giydikleri kıyafet sebebiyle ötekileştirilen, aşağılanan insanlar bir televizyon dizisi ekibine gösterilen alakadan dahi mahrumdur. Batıdaki insan hakları savunucularının, çevrecilerin, kadın ve çocuk hakları müdafilerinin öne çıkardıkları birkaç kareyle dünyayı oyalarken, aynı zamanda arka planda yaşanan gerçek dramları gizlediklerini düşünüyorum. Eğer adaletten söz edeceksek, tartışmaya öncelikle işte buradaki adaletsizlikten başlamak zorundayız. Mazlumun derdini anlatmayı zalimin insafına bırakmak, kuzuyu kurda teslim etmekten farksızdır; bunu böyle bilelim. Sorunun kaynağı olanların bakış açıları ve kavramlarıyla meseleleri tartışmaya başladığımızda kendimizi ağaçlarla uğraşmış, ormanı gözden kaçıran kişiler olarak buluruz. Onun için Akif merhum ne diyor? "Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem. Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövmem." Biz birilerine hoş gözükme adına zulmü alkışlayamayız, doğru bildiklerimizi söylemekten geri duramayız, durmayız, durmayacağız. Dünyadaki adaletsizlikleri, haksızlıkları, yanlışları dile getirdiğimiz için eleştirilmekten korkup susarsak, ecdadımıza da, gelecek nesillere de mahcup oluruz. Onun için dünya 5'ten büyüktür diyerek yola devam ediyoruz.

Avrupa Birliği'ni uyarırken milletimiz ve tüm insanlık adına yürüttüğümüz bu adalet mücadelesinin şahsımıza ve ülkemize bir bedeli olduğunun gayet iyi farkındayız, ama ne yazık ki ülkemdeki Ana Muhalefet Partisinin başındaki; bu bir yaptırımdır, bunu başka yaptırımlar takip edecektir diyerek tehdit ediyor ya, zavallıya bak, zavallıya bak. 53 yıldır bu ülkeye Avrupa Birliği'nin kapısını açmayanlar yaptırım mı uyguluyor? Eğer yaptırım uyguluyorlarsa, ne oldu? Battık mı, bittik mi, çöktük mü? Dimdik durduk, şu 14 senede Türkiye'yi aldığımız yerden nereye getirdiğimiz ortada. Bizi bu tür yaptırımlar filan vesaire Allah'ın izniyle çökertmez. Evvel Allah dik duracağız, dikleşmeyeceğiz, yolumuza da böyle devam edeceğiz.

Unutmayın, Batının Türkiye'ye ihtiyacı var, Türkiye'ye ihtiyacı var. Şu anda 3 milyon mülteciyi burada barındıran, besleyen Türkiye, Avrupa Birliği'nden destek gelecek diye kapılarımızı açmadık. Niye açtık? O varil bombalarının üzerlerine yağdığı o insanları biz zalimlerin insafına bırakamazdık, onun için kapılarımızı açtık. Acaba Avrupa Birliği'nden para gelir mi-gelmez diye düşünmedik. Bize Birleşmiş Milletler'den gelen para 550 milyon dolar. Avrupa Birliği güya söz verdi, gönderdiği para şu ana kadar eğer doğruysa 700 civarında. Peki, bizim harcadığımız ne? Yaklaşık şu ana kadar 15 milyar dolar biz harcadık; STK'ları söylemiyorum, 15 milyar dolar, bunlar faturalı.

Biz şuna inandık: Veren el, alan elden üstündür, böyle yürüdük ve böyle de devam edeceğiz. Terör olarak ekonomik, siyasi, sosyal saldırılar olarak karşımıza çıkan bütün bu bedelleri ödeme pahasına doğru bildiğimiz yoldan dönmeyeceğiz. Haksızlıklar karşısında susarak coğrafyamıza ve tarihimize sırt çevirmeyeceğiz. Adalet için, hak için, mazlumlar için, mağdurlar için verdiğimiz mücadeleyi sonuna kadar sürdüreceğiz. Biliyoruz ki, zafer teslim olanların değil sadece mücadele edenlerin ulaşabildiği bir neticedir. Eskilerin deyimiyle -buradaki tercüme iyi yapılıns- niyet hayır, akıbet hayır.

Değerli misafirler, her zaman ifade ettim, burada bir kez daha tekrarlıyorum; 40 yıllık siyasi hayatımda giriştiğim her mücadelede gerçekten en büyük gücü hanım kardeşlerimden aldım, gençlerden aldım. Şayet kendi ailem başta olmak üzere kadınların desteği ve teşviki olmasaydı, bu uzun ve meşakkatli siyasi mücadeleyi bugüne kadar yürütebilirdim mi açıkçası bilmiyorum. Bunun için sorumluluk üstlendiğim, yetki sahibi olduğum bir yerde her konumda kadınlarımızın meselelerinin çözümü için çalıştım, gayret gösterdim. Belde ve ilçe teşkilatlarından genel merkez yönetim organlarına, belediye başkanlıklarından milletvekilliklerine kadar siyasetin tüm kademelerinde kadının veya kadınların yer alması için özel çaba harcadım. İslam İşbirliği Teşkilatında Gençlik Komisyonu yoktu, onu kurduk. Şimdi de dedik ki; burada kadınlar için de bir komisyonun, bir platformun

oluşturulması lazım ve hamdolsun o da engellemelere rağmen kuruldu. Ve Türkiye olarak orada bizim de bir yemiz, bir temsilcimiz olacak.

Henüz arzu ettiğim düzeye gelmiş olmamakla birlikte, bütün bu konularda kat edilen mesafenin küçümsenmesine de asla razı olamam. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığım döneminde kadınlara yönelik sayısız projeyi hayata geçirdik. Başbakanlığım döneminde de kadınlarımızın konumunu gclendirmek için Anayasa ve yasa değişikliklerinden eğitim ve istihdama kadar her alanda Cumhuriyet tarihinde görülmemiş reformlar gerçekleştirdik. Bugün kadınlarımız siyasette, iş dünyasında, sivil toplum çalışmalarında daha önce hiç olmadıkları kadar aktifler.

Hatta 15 Temmuz darbe girişiminin önlenmesinde en ön saflarda yer alarak cesaret konusunda da kimseden geri kalmadıklarını benim hanım kardeşlerim göstermişlerdir. O gece tankların karşısına dikilen, namluların önüne kadar gelip korkusuzca itirazlarını dile getiren, evet Safiye Hanımlarımız vardı, kadınlarımız vardı. Yeri geldiğinde anne şefkatıyla, yeri geldiğinde anne fiskesiyle darbecileri engellemeye çalışan kadınlarımızın görüntüleri asla hafızalarımızdan silinmeyecek. Ve şehit olan hanım kardeşlerimiz vardı, parçalanarak şehit olan kardeşlerimiz vardı. Bizim bunları unutmamız mümkün m? Unutmayacağız, unutturmayacağız. Çünkü bu millet Nene Hatun'lerden doğmuş bir millettir, unutturmayacağız ve kararlılıkla bunu devam ettireceğiz. Bu vesileyle ölümsüzlüğü tattık, bize ne yapsın ölüm diyerek çıktıkları sokaklarda, meydanlarda darbeciler tarafından şehit edilen 248 şehidimizi, kardeşimizi, özellikle de bunların arasında yer alan 11 kadın kahramanımızı rahmetle, minnetle yd ediyorum, Allah rahmet etsin. Milletimize ve kadınlarımıza olan borcumuz 15 Temmuz'da tarifi mümkün olmayacak bir şekilde artmıştır, büyümüştür. Bunun için önümüzdeki dönem daha çok çalışacağız, daha çok mücadele edeceğiz, inşallah daha çok netice alacağız. Özellikle de kadınlarımızın sorunlarının çözümü konusunda yapılan her çalışmanın öncüsü ve destekçisi olmakta kararlıyım.

Sizlerden ricam; lütfen başkalarının sizin için bir şeyler yapmasını beklemeyin. Siz harekete geçin, zaten bu kardeşinizi yanınızda bulacaksınız. Yeni Türkiye'yi inşallah ülkemizin kadınlarıyla beraber inşa edeceğiz. Geleceğin güvenli, huzurlu, adil, müreffeh dünyasını doğudan batıya, kuzeyden güneye yerkürenin her köşesindeki kadınlarımızla birlikte kuracağız.

Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvelerinin bu mücadelenin sembolü haline dönüşmesini temenni ediyorum. Bir kez daha zirvenin kadınlar ve tüm insanlık için başarılı geçmesini diliyor, sizlere sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum. Kalın sağlıcakla.